

Betlem Cañizar, de la comissió de comunicació de les Jornades 'Radical-ment feministes'

Durant els darrers 40 anys, el feminisme ha avançat molt però continuem vivint en una societat absolutament patriarcal

Els passats dies 3, 4 i 5 de juny, es van celebrar les jornades 'Radical-ment feministes', coincidint amb el quarantè aniversari de les Primeres Jornades Catalanes de la Dona, del 1976. Les organitzadores de les Jornades –la Xarxa Feminista, Ca la Dona i Grups Feministes- han volgut "recuperar i donar valor a les experiències i sabers de milers i milers de feministes i a la seva organització col•lectiva".

Al programa de la trobada es destacava la necessitat "de fer-nos conscients del privilegi immens que significa poder conviure i participar tantes i tantes feministes de diferents edats, orígens, trajectòries i experiències".

En finalitzar, les assistentes van mostrar la seva satisfacció per l'èxit d'una convocatòria que va aplegar més de dos milers de feministes i el seu enuig pel desinterès per part dels grans mitjans de comunicació.

Betlem Cañizar és membre de la Comissió de Comunicació de les Jornades.

Veu plantejar les Jornades com "una trobada per obrir espais físics, mentals i simbòlics que visualitzin tota la riquesa que aportem les dones, lesbianes i trans als feminismes actuals". Què en destacaries de tot el que va passar a la Universitat Pompeu Fabra durant els tres dies que van durar?

És complicat destacar alguna cosa perquè hi van haver més de setanta tallers, exposicions, la inauguració, la festa de cloenda,... Van ser dos dies i mig plens d'activitat. Potser destacaria l'energia que es va generar amb tantes dones, lesbianes, trans, diverses... Es va aconseguir que hi hagués dones procedents de col·lectius molt diversos, de diferents edats, de diferents llocs, de Mallorca, del País Valencià, madrilenyes, d'Euskal Herria,...

Possiblement el més important sigui el propi fet de trobar-nos i allò que es genera a partir de la trobada.

Han passat 40 anys des de les Primeres Jornades Catalanes de la Dona. Quina mena de reflexió et suggereix com ha evolucionat la situació de la dona d'aleshores ençà?

Jo vaig néixer en aquell moment. En aquests quaranta anys s'ha aconseguit moltíssim a nivell

Escrit per Siscu Baiges i Judit Aranda. Sicom / La Independent
dijous, 23 de juny de 2016 18:31

de reivindicacions de drets formals. En aquelles jornades, l'assoliment de drets va ocupar un lloc molt central: el dret a l'avortament, al divorci, al treball,...

Durant aquests quaranta anys s'han treballat tots aquests temes, s'han assolit molts drets, tenim lleis força avançades, però, en la pràctica, continuem vivint en una societat absolutament patriarcal, estructurada a partir de valors masclistes. Tots aquests assoliments, que han sigut fonamentals per les nostres vides, no han aconseguit subvertir les arrels de l'estructura patriarcal de la nostra societat. Per tant, hem de continuar donant passes que ens permetin fer els canvis simbòlics que ens situïn en una altra cultura de relació, de treball, de formes de funcionar la societat, de gestionar els espais comunitaris.

Falta fer un salt endavant que faci canviar les coses.

Consideràveu que la trobada era una "oportunitat excepcional" per conèixer la vitalitat del moviment feminista català. Com està? Quina vitalitat té? Aplegar més de dues mil feministes es pot considerar un èxit notable, suposo.

Dos mil cinc-cents pràcticament. Ha estat un èxit, sobretot tenint en compte els mitjans que acostumem a tenir per fer aquest tipus d'activitats, que són, en gran part, voluntaris. La sensació que tenim és que els feminismes estem vivint un moment força dolç. Hi ha molts col·lectius nous que estan sorgint a molts municipis. No només a Barcelona i la seva àrea metropolitana sinó arreu dels Països Catalans. Amb dones molt joves que s'estan incorporant a la lluita feminista.

A més, estem en un context social en el qual, potser per primera vegada, dir-se 'feminista' ja no és ser el dimoni. Se'ns escolta, estem en algunes taules de treball, ens conviden a actes,... Hi ha una certa visibilitat, una certa recepció social i política que abans no existia. Estem en un molt bon moment.

El moviment feminista s'ha convocat en tres ocasions anteriors: 1976, 1996 i 2006. Aquesta ha estat, per tant, la quarta trobada. Com t'imagines la propera trobada, d'aquí a 10 o 20 anys?

Serà d'aquí a deu anys. Esperem tornar a trobar-nos d'aquí a 10 anys. Són trobades molt fruit del propi dia a dia del moviment feminista. És molt difícil preveure com estarem d'aquí a deu anys. Fa deu anys no ens hauríem imaginat la trobada d'ara tal i com ha sigut. La d'aquí a deu anys és millor no projectar-la a partir de la nostra realitat actual perquè esperem que hagin passat moltes coses, que sigui un altre moment polític, comunitari, i que puguem fer unes jornades que vagin molt més enllà d'aquestes i que siguin diferents.

Hi ha una qüestió que hauria d'estar més clara en aquell moment i que va sortir en un dels debats que vam tenir i és el 'racisme blanc', el racisme dins l'esquerra blanca, que denunciaven les dones migrades. D'aquí a deu anys hauríem de tenir més treballat aquest tema.

Us ha xocat i dolgut el poc ressò que ha tingut el vostre treball en els grans mitjans de comunicació... Com te l'expliques?

No és una cosa nova. En general, només ens vénen a buscar el 8 de març o el 25 de novembre. La resta de l'any no existim, llevat d'honroses excepcions. No és nou, però que invisibilitzin totalment un esdeveniment com aquest, que és únic, que es fa cada deu anys, que aplega centenars de col·lectius i milers de dones és un fet molt greu.

Hem de reconèixer que, a vegades no ens esforcem massa per arribar als mitjans, perquè no tenim recursos, perquè sabem que ens costa, perquè després diuen el que diuen... Però aquest cop sí que ens vam esforçar i, per això, encara és més greu.

Escrit per Siscu Baiges i Judit Aranda. Sicom / La Independent
dijous, 23 de juny de 2016 18:31

Podria haver-hi una part que té a veure amb què no donen importància als temes de dones, com si fóssim quatre, quan som la meitat de la població. I, d'una altra banda, també és possible que, pel tipus de moviment que és el feminista, que és molt horitzontal, molt divers, poc estructurat, amb poques organitzacions centralitzades, els sigui molt més difícil copsar allò que som, què volem, com ho fem, entendre què és aquest moviment. I, en aquest sentit, potser per això no li donen molta importància.

I també perquè, encara que a molta gent no li ho sembli, és un moviment molt subversiu, que va a les arrels del sistema i això no interessa especialment.

Potser és que interessa que no interessi.

Sí. Interessa que no interessi però, a la vegada, també no interessa. Perquè els temes que diuen de dones continuen sent secundaris. Igual que el tema de la gent migrada té un interès secundari, a no ser que hi hagi el 'problema' dels refugiats, perquè hi ha por que vinguin a envair a Europa. Només surten a l'espai públic en moments molt determinats. Sinó, es consideren tema menors. Que assassinin dones contínuament segueix sent un tema menor. Sinó s'haurien fet moltes més coses per resoldre-ho. S'hauria implantat la co-educació d'una forma real. I no s'ha fet.

L'objectiu declarat de les Jornades era sortir-ne "més fortes, més felices i més lliures". Heu reeixit en aquesta fita?

Així ha estat.